

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 161. — ŠTEV. 161.

NEW YORK, TUESDAY, JULY 12, 1921. — TOREK, 12. JULIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

CAILLAUX IN FRANCOŠKO DELAVSTVO

ZNANI BIVŠI FRANCOŠKI MINISTERSKI PREDSEDNIK CAILLAUX JE REKEL, DA JE BILO FRANCOŠKO DELAVSTVO IZDANO. ZNAČILNA IZJAVA RAYMONDA LEFEBRE.

Pariz, Francija, 10. julija. — Kakšen je položaj delavskih slojev v Franciji?

Delavstvo trpi vsled visokih življenjskih stroškov ter trpi vsled nezaposlenosti. To so dobroznana dejstva. Ali pa so v resnici? Ne, nikakor ne.

V nekem poročilu, katero je sestavil za Mednarodno delavsko konferenco v Bruslju odlični francoski ekonom, Charles Gide, je izjavil slednji, da je eden prvih pogojev, vodečih k ekonomski prosperiteti, "želja delavca, da dela pod pogoji, ki ga bodo navajali k najbolj skrbnemu sodelovanju".

Kaj pa se je storilo v Franciji, da se uveljavi ta pogoj? Potem ko se je obljubilo delavstvu tekom vojne vse mogoče stvari, potem, ko se ga je dovedlo k domnevanju, da bo prinesel mir novo dobo sreče, katero bo prineslo magično sredstvo zmage, se vprašujemo, kaj je delavec dejansko dobil.

Oglejmo si celo stvar. Konservativni pisci protestirajo naglas proti valu lenobe, o katerem izjavljajo, da kaže splošno stališče brezbrzičnosti. Edina pot k industrialnemu miru, po njih mislih, obstoja v trajnem posvečanju vsakega posameznika z ozirom na njegovo dnevno nalogo. Obžalujejo krajši delovni dan, ki je bil uveljavljen s postavo iz leta 1919, kajti prepričani so, da ta krajši delovni dan ni povečal ali pospešil produkcije.

Zakaj pa naj bi to presenečalo? Delavski razred je zamogel le drobna pridobiti si primerno povznanje plač, ki pa ni bilo v nikakem razmerju z zmanjšanjem denarne vrednosti. Položaj delavskih razredov se ni izboljšal kljub vsem obljubam. Zakaj naj bi bili posebnost željni gromaditi nesramna bogastva, ki se širijo in šopirijo pred njimi očmi?

Kako moremo pričakovati voljnega in dobičkanosnega sodelovanja delavskega razreda, ko vendar dovoljujemo, da se vrši še naprej prizor neznanega in naravnost škandaloznega profitarstva?

Raymond Lefebre, mlad mož sijajnega intelekta, brez dvoma vdan radikalnim idejam, kot so vsi mladi ljudje, kojih duh prekipava, je napisal značilno razpravo o tem predmetu, koje glavna vsebina je naslednja:

Pred letom 1914 je mala buržuazija vladala Franciji. Predstavljala je podporo višjih strank, ki so jo vodile ter uveljavile reforme, predlagane od buržuazije, na korist delavskih slojev in kmečkemu stanu. Nasprotna vsled strankarskih principov ter ukoreninjenosti v zemljo klerikalizma, je stala višja buržuazija na strani ter se ni mešala v zadeve.

Vojna je ohranila položaj. Dočim je pomečkala malo buržuazijo, se je pričela višja buržuazija vmešavati v industrijo, s čemur si je povečala svoja bogastva. Iz tega izvirajo mo je porabila za to, da dikтира postave onim, kojih varuštvo je sprejemala preje le nerada.

Višja francoska buržuazija, ki je prišla k moči, se ne sestavlja iz potomcev buržuazije iz let 1830 in 1848 in tudi ne obstoja iz sinov ali vnukov članov LRDne skupščine iz leta 1874. Tudi ti so se vrnili na politično pozornico, a so le boječe sledili novim bogatinom, ki so jih potiskali in ki so resnični voditelji sedanje ure.

LLOYD GEORGE IN VALERA.

Dublin, Irsko, 11. julija. — Premirje na Irskem, kot dogovorjeno med zastopniki angleške vlade ter irskimi republikanskimi voditelji, ki naj bi bilo pravomočno za čas mirovnih pogajanj, je bilo uveljavljeno danes opoldne.

V Dublinu je značilno oficijelno pričetje premirja dejstvo, da so obvestilo je bilo izdano danes. Izginili s cest vsi oklopni vojaški avtomobili in vsa druga vojaška prevozna sredstva.

London, Anglija, 11. julija. — Eamon de Valera, voditelj irskih republikancev, bo prišel v četrtek v London, da se posvetuje z ministrom predsednikom Lloyd Georgeom glede uravnave irskega vprašanja. Tozadevno oficijelno obvestilo je bilo izdano danes.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, sanasiljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovalni list" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron	\$2.25	1,000 kron	\$ 7.20
400 kron	\$3.00	5,000 kron	\$36.00
500 kron	\$3.75	10,000 kron	\$71.00

ITALIJA IN ZAKLEDENO OZEMLJE:

Raspoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir	\$ 2.90	500 lir	\$25.50
100 lir	\$ 5.30	1000 lir	\$50.00
300 lir	\$15.60		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspoložljiva na sadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.30
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 10.50
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 21.00
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$100.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospo v roke.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo sajamecne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se še ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York
646 Cortlandt Street

DVANAJST LET STAR FANT MORILEC?

V Indiani so pred kratkim zaprli dvanajstletnega Cecila Burketta, ki je obtožen, da je ubil svojega enajstletnega tovariša Benny Slavina. Kljub temu, da so se porotniki večkrat sestali, se niso mogli sporazumeti glede krivde oziroma nedolžnosti obtoženca. Nadaljna obravnava se bo vrčila meseca oktobra. Slika nam kaže sodnika Pentecosta ki zapriše obtoženca.

SVETOVNA KONFERENCA NEZAPOSLENOST V NAJ ZAGOTOVI MIR TAMPICO NARAŠČA

Velevažen sestanek se bo vršil dne 1. oktobra v Washingtonu. — Pa so izgubili delo vsled novega davka na petroleje.

Washington, D. C., 11. julija.

Želja predsednika Hardinga se bo vresničila. Najkasneje dne 1. oktobra se bo vršila v Washingtonu konferenca zastopnikov vseh pomembnejših narodov. Namen konference bo zavzeti se za splošno razoroženje ter zagotoviti svetu mir.

Predno bo pa prišla na vrsto obravnava glede razoroženja, bodo poskušali rešiti navzoči pafisko vprašanje, v katerem sta Amerika in Japonska najbolj prizadeti.

Po Hardingovem mnenju naj bi se na konferenci doseglo naslednje: pisan sporazum v obliki pogodbe; principijelna izjava, po kateri naj bi se vsaka posamezna država ravnala;

ustmeni sporazum vseh udeležjenih zastopnikov.

Lloyd George je takoj pristal na ta predlog. Pristala je tudi Japonska in nji bodo v kratkem sledili vsi ostali narodi.

ZADEVA KABER.

Cleveland, Ohio, 9. julija. — S pomočjo direktnega pričevanja ter takozvanih pričevanj je skušala danes vlada spojit posamezne člene verige dokazov glede zarote, ki je dovela do umora Daniela F. Kabera, radi katerega se nahaja njegova žena na zatožni klopi.

Obravnava proti obtoženi bo trajala najbrž še celi naslednji teden.

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobje Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Tako listine so: Stari potni list, delavski ali vojaški knjižica, krstaj list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več.

Kdor tedaj nima nobene take listine, da želi potovati v stari kraj, naj išče županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šlo mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kako gori omenjena listine.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
646 Cortlandt Street

Mexico City, Mehika, 10. julija.

Predsednik Obregon je rekel danes popoldne, da je najbolj resni problem v Tampico oni zaposleni ljudi, ki so v zadnjem času izgubili delo vsled izprtja petrolejskih naprav. Dostavil je, da so odpuštile družbe nadaljnjih sedem tisoč delavcev. Vlada bo mogoče sprejela v službo vse te odpuščene pri delih na železnicah ter namakalnih napravah. Medtem pa je poškala vlada vse odpuščene delavce v Altamira, v bližini Tampica, kjer je governor države Tamaulipas odprl svoje urade.

Predsednik pravi, da nočejo družbe izplačati trimesčnih plač, kot natančno določeno v mehiški delavski postavi. Vlada je izjavila, da bo pomagala delavcem, da pridejo do svojih pravic ter dobe to plačo. Dobila je poročila, da je vzbudilo neizplačanje plač velikansko nezadovoljstvo med odpuščenimi delavci, ki so se zanašali za te plače, kajti z njimi bi lahko živeli, dokler bi ne dobili drugega dela.

Mexico City, Mehika, 10. julija. Energične korake, da se odpomore položaju med nezaposlenimi delavci v Tampico petrolejskem okraju se je storilo od strani vlade in predsednik Obregon vodi osebnostno tozadevna dela. Pri tem mu stopi na strani general Lopez y Lara, governor iz Tamaulipas.

Čeprav je soglasno s poročilom za govornika položaj isti kot je bil je vendar pričakovati soglasno s poročili iz petrolejskih okrajev se nadaljnjih izprtij. Številni delavci so v skrajno bednem položaju ter skrbijo zanje vlada.

CRANE DOBI DOVOLJENJE ZA POTOVANJE.

Peking, Kitajska, 11. julija. — Charles R. Crane, prejšnji ameriški poslanik na Kitajskem, je dobil od ruske sovjetske vlade dovoljenje, da sme potovati preko ruskega ozemlja v svojo domovino. Sovjetska vlada ni hotela izprva dati Cranu dovoljenja, da potuje skozi Rusijo, a ko je izvedela, da ne bo potoval v oficijelni lastnosti, je dala potrebno dovoljenje.

Crane se je nahajal že v Čiti, ko je izvedel, da mu je potovanje prepovedano. Sovjetska vlada je izjavljala, da noče Washington ničesar slišati o sovjetski Rusiji in da je tudi izgnal iz dežele veliko številu Rusov. Radi tega baje ni mogla nastopiti drugače.

NENAVADEN ZLOČIN PRESENEČA FRANCIJO

Francosko mater se dolži, da je potisnila sina v prepad. — Vzrok je bil prepričanje druge mojitve.

Pariz, Francija, 10. julija. — Povest, ki spominja človeka na povesti zlobnosti ljudozreec napram lastnim otrokom, se bo čulo jutri v sodišču v Quimper, v bližini Finisterre, na skrajnem zapadnem vogalu Francije, ko bo prišla Lujiza Niquet pred poroto radi umora enega svojih sinov ter poskušene umora drugega sina.

Edina priča je drugi sin, ki zanikuje v namenu, da štiti svojo mater, povest, katero je povedal, ko je pred tremi meseci ubežal usodi, ki je zadela njegovega brata.

Ženska je udova ter je živevala v Brestu, kjer sta njena dva sinova, Armand in Fernand obiskovala šolo. V spomladi leta 1918 se je seznanila z nekim možkim, v katerega se je strastno zaljubila. Hotela se je poročiti z njim, a on tega ni hotel storiti radi njenih dveh sinov. Od onega trenutka, naprej, — tako izjavlja državni pravdnik, — je imela ta ženska le eno misel. Hotela se je iznebiti obeh svojih sinov in skozi tedne je razmišljala, kako naj stori to. Konecno je prišla do odločilnega sklepa.

Mlajšega sina, Fernanda, je vzela iz šole ter rekla starejšemu, da bo odšla z njim na potovanje. Istega dne je deček izginil. Dva meseca pozneje so našli truplo nekega nepoznanega dečka ob obali, deset milj vstran od mesta, kjer so zadnjikrat videli dečka v družbi matere. Nobena sumnja pa ni padla nanjo, kajti ni bilo znano, da je eden njenih otrok izginil. Tedaj pa je prišla vrsta na starejšega sina.

Uspeh, ki ga je dosegla s svojim prvim zločinom, jo je napotil do ponovitve. Odšla je z dečkom ob najbolj divji del obali, kjer padajo skale navpično v morje. Zmanjkalo pa ji je poguma. Naslednjega dne je zopet poskusila.

Ko sta se nahajala na poti proti obali, je skušala potisniti dečka s hitro vozečega električnega voza, a ta poskus se je ponesrečil vsled hitre akcije nekega ameriškega vojaka, ki se je nahajal v listem vozu ter ujel dečka, ko je padel ven.

METODE, KI SE JIH POSLUŽUJEJO FASIŠTI

FAŠISTI IMAJO NAVADO, DA NAVALE NA PRODAJALNE, KI NOČEJO ZNIZATI SVOJIH CEN TER JIH ENOSTAVNO OPLENITIJO.

Rim, Italija, 10. julija. — Gotovo ste že slišali o izvanrednem gibanju, katero je opaziti v Italiji. V mislih imamo gibanje fašistov. To gibanje je direktna posledica pveda - boljševiskega izbruha tekom zadnjega leta, ko so se delavci polastili tovarov ter industrijskih naprav. To gibanje se sestavlja iz "hrbtišča" naroda, v glavnem iz ljudi srednjih razredov in tudi nekaj članov višjih razredov.

Ti ljudje, očividno dobro organizirani, so se dvignili proti despotizmu delavcev ter se poslužili pri tem istih metod — nasilja. Vojevali so uspešno vojno, ki je praktično uničila vsako rdečo gibanje.

Sedaj so pričeli novo vojno ter so očividno pri tem ravno tako uspešni, kakor so bili prej. Kljub vsem vladnim naporom ni mogla Italija spraviti nazval življenjskih stroškov. Fašisti so razposlali vsem prodajalcem na drobno in vsem veletrgovinam cirkularje, s katerimi so jih pozvali, naj nabijejo svoje cene v teku štirinajstih dni na vrata svojih prodajalov. Prodajalne onih, ki bi tega ne storili, bodo enostavno oplenjene. Oni, ki so se pokorili, morajo enostavno znižati svoje cene ali pa gledati, kako se bo navalilo na njih prodajalne. V manj kot enem mesecu so vsled tega cene živil zelo padle.

Italijanski narod kot nekaj povsem različnega od italijanske vlade je pokazal veliko inicijativno pri uravnavanju zadev v dobi zmene, ki vedno pride po velikih preobratih, kot je bila naprimer svetovna vojna. Najprvo je storil to kot boljševiski in sedaj kot fašist. Italijanske industrije se proevitajo in največje naprave, katere je preje lastovala in obratovala vlada, obratujejo sedaj pod kooperativnim vodstvom in lastništvom delavcev samih. Te naprave vključujejo skor vse jeklarske naprave ter druge velike industrije.

D'Annunzio ni dal že dolgo časa svetu nobenega življenjskega znamenja. Warren, slavni arhitekt, katerega se je imenovalo tudi "reškega poslanika v Washingtonu" je prišel prav iz New Yorka, da se posvetuje z D'Annunzijem. Brojavljajal mu je s parnika, s Pariza in tudi s francosko - italijanske meje ter mu naznanil svoj prihod.

Nato pa je moral zapustiti svoj udobni vlak ter najeti voz, da se odpelje v gore, proti "Gardone", kjer živi sedaj D'Annunzio. Končno je došel do sijajnega bivališča tega tipičnega italijanskega prenapeteža. Pozvonil je ter čul v veliki razdalji zvonjenje zvona, napravljenega iz mešanice srebra in bronu.

Precej dolgo je čakal ter stal končno nasproti osebnemu lakajju pesnika, v polni uniformi Ardita, celo z bodalcem. "Poslanik" je zahteval vstop na precej rezeke način. Služabnik pa je odgovoril, da pesnik spi in da se ga ne sme motiti.

— Ali niste dobili več brzojavk, ki so javljale moj prihod? — je vprašal poslanik.

— Gotovo, — je odvrnil služabnik.

— In kaj je rekel?

— Ničesar. Šel je spat.

RUSKI IZGNANCI STRADAJO V PARIZU

Nekoč razkošni ruski aristokrati se morajo lotiti vseh mogočih del, da se prežive.

Pariz, Francija, 10. julija. — Pariz, to razkošno in veselo glavno mesto Francije, ki razprotira svoje roke v pozdrav vsem tujcem, ki so željni uživanja in veselja, vključuje tragedije ruskih izseljencev ali izgnancev.

Nek ruski princ, ki stanuje sedaj v nekem majhnem stanovanju v Passy, je pred leti vzbudil furor, ko se je neka kokota pritožila radi pomanjkanja šampanjcev najboljše vrste. Rekel ji je, naj se gre kopat v šampanjec, kar je ona tudi storila. Isti princ, ki je bil nekoč lastnik enega največjih premoženj v Rusiji, mora sedaj hoditi mimo elegantnih zabavalščev, v katerih je preje prijel zabave, da bi imel dosti denarja za vstop.

Med temi pregnanci se nahajanažaj, — je rekel dečko po ponesrečenem poskušnem umoru.

Obdrnjen in ves krvav je došel do hiše, kjer je javno obtožil svojo mater. Ona ni zanimala njegovih trditvev. Pozneje, ko se je pričel zavedati resnosti obdolžb, katere je dvignil proti svoji materi, je skušal zanikati vse. Policija pa je pričela s preiskavo glede usode drugega sina ter s tem tudi rekonstruirati zločin, kot je to običajno pri Francozih. Oblasti so dale izkopati truplo nepoznanega dečka ter dognale na temelju merjenj ter ostankov obleke, da je bil to sin udove Niquet.

Nato pa so oblasti preštudirale točke ob obali, kjer padajo skale navpično v morje, ga je pahnila od zadaj. Padel je, a ker je bil starejši in spretnejši kot njegov mlajši brat, se je prijel za rob skale in po par minutah se mu je posrečilo pripelzati na varno.

Moja mati mi je ponudila roko, da mi pomaga, a jaz je nisem hotel prijeti, kajti vedel sem, da me bo zopet potisnila

jo trije ruski veliki knezi, med njimi tudi veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ki je zapovedoval ruskim armadam v pričetku vojne. On pa se ne mudi stalno v Parizu, ker ima svojo lastno vilo v Cannes, kjer biva skoro neprestno. Vsaki teh velikih knezov ima nebroj pristašev, ki čakajo na trenutek, ko se bo v Rusiji vrnil stari red ter bo prišel ta ali oni izmed kandidatov na prestol.

Usoda nekaterih družin, ki so prišle iz palač v ječo in od tam v ariz, je v resnici obžalovanja vredna. Skoro vsi morajo živeti od svojih dragulj. Režim carja ni pospeševal nalaganja ruskega denarja v inozemskih industrijskih podjetjih. Ko je prišlo zaplenje starih družinskih posestev, so izgubili člani aristokracije slehar ni vir dohodkov. Raditega morajo polagoma prodajati zlatnino in dragoceni nakit. Tako ima naprimer neka madama Philatjev majhno restavracijo v Passy, kjer človek lahko obeduje ali večerja za osem frankov. Nen mož je bil nekoč vojni minister. Oni, ki pridejo v to gostilno jo lahko vidi, kako dela v kuhinji.

Restavracije v Parizu, kjer je nekoč tekel šampanjec, plačan od Rusov, ne vidijo več teh Rusov in to iz enostavnega vzroka, ker nimajo denarja za to. Ker je v Parizu približno 60,000 ruskih beguncev, bi človek domneval, da se bo pojavilo vsaj par ruskih restavrantov boljše vrste, a to se ni zgodilo, kajti nikdo nima toliko denarja na razpolago, da bi lotil posla. Razventega pa obstaja begunci skoro izključno iz aristokracije in inteligence, ki ima še vedno prirojen ali priučen odpor proti vsakemu navadnemu delu. Preveč ponosni so, da bi se lotili dela in to kljub dejstvu, da je bilo najmanj osemdeset odstotkov beguncev odrezanih od vsakega vira dohodkov po porazu Vrangla in da so bili vsled tega prisiljeni lotiti se tega ali onega dela. V ta razred spadajo princisnjenje, knjezjinje, generali in dvorjani prejšnjega ruskega dvora. Številni med njimi delajo v uradih in prodajalnah ter zaslužijo po dvesto frankov na teden.

"GLAS NARODA"

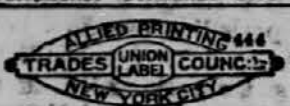
NEWSPAPER PUBLISHED BY
NEWSPAPER PUBLISHING COMPANY
 125 West 42nd Street, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izlazi vsaki dan izvanredno in izvanredno.
 Na vsaki dan izlazi za 10 centov. Za vsaki dan izlazi za 10 centov.
 Na vsaki dan izlazi za 10 centov. Za vsaki dan izlazi za 10 centov.

GLAS NARODA
 (Voice of the People)
 Published daily except Sundays and Holidays.
 Subscription yearly \$3.00

Advertisements on agreement
 Single lines for 10 days at 10 cents per line. For longer periods on agreement.
 Single lines for 10 days at 10 cents per line. For longer periods on agreement.

GLAS NARODA
 125 West 42nd Street, New York City, N. Y.
 Telephone: COrtlandt 3978

ZVEZA NARODOV.

Kot znano, se je bil predsednik Wilson proslavil ali neproslavil s svojo Ligo narodov. Nasprotniki so mu očitali, da bi imela v nji Amerika podrejeno stališče, in na podlagi teh očitanih je njegova stranka pri volitvah grdo propadla.

Harding je bil proti Ligi in je zmagal. On je proti Ligi, toda za nekako zvezo narodov, katere glavni cilj je razoroženje.

Meseca oktobra se bo sestala tozadevna konferenca v Washingtonu. Dosedaj so priglasi trije narodi, katerih zastopniki bodo razpravljali o razoroženju. Amerika, ki je zgradila po sklenitvi miru par velikih dreadnotov, Japonska, katere ladjedelnice obratujejo noč in dan ter Anglija, ki ima na stotisoče vojakov do zob oboroženih.

Sledila bo najbrže tudi Francija, ki je izza sklenitve miru demobilizirala le par letnikov svojega vojsništva.

Gospodim ne bo kazalo drugega kot priti ponovno do zastarelega zaključka, da sta močna armada in mornarica poglavitno jamstvo za mir.

Ko bodo posvetovanja končana, se bodo, kot penavadi, delegati vdeležili raznih zabav.

Najbrže bo kje v bližini Washingtona razkazoval mladi Amerikanece svojo novo iznajdbo; kanon, ki nese dvesto milj daleč.

Japonec si bo iznajdbo natančno ogledal ter podrobnosti sporočil svojim inženirjem. Anglež bo skoro gotovo kupil patent ter bo proti primerni odškodnini zaupal Francozu skrivnost.

Prazgodovinska Mehika.

Poroča S. Treadwell.

Mogoče bo v poznih letih, ki bodo prišla, kopalo v dolini, katero imenujemo sedaj Mehiko, kako človeško bitje v zemljo.

Mogoče se bo na dotičnem mestu izkopavalo tla za kako modernejše podjetje in kopači bodo našli čudne, primitivne predmete: ostanke Fordovega motorja, varnostne britve ali "fountain" peresa. Izkopalo se bo tudi eno okostje ali dva ter kak ragnobni spomenik z napisom: Posvečeno spominu John Smith, ki je umrl v desetem letu po intervenciji.

Oni, ki bodo kopali, se bodo brez dvoma vpraševali, kaj vse to pomenja. Eden njih, modrejši kot drugi, pa bo pregledal te čudne predmete, prečital napis ter rekel:

— Zadelo smo brez dvoma na sledove stare ameriške civilizacije, ki je navalila na Mehiko, mislim, da v dvajsetem stoletju. Vsi ti čudni predmeti značijo primitivno Ameriko, o kateri sem čital in ta nagrobni spomenik dokazuje to. Vi veste, da je imel ta barbarski narod strašno navado, da je pokopal svoje mrtve v tla, kjer so gnili ter označil to ostudno mesto s kamnom. Ta kamen ima besedo, ki definitivno določa narod in dobo. Ta beseda je "intervencija". To je ameriški izraz za "zavojevanje".

To se bo mogoče zgodilo nekoč v dolini, katero imenujemo sedaj Mehiko.

Danes pa se vsi približno isti prizor na istem mestu. Zgodovina ne pomenja ničesar drugega kot enolično ponavljanje stvari.

V dolini Mehike, nekako sedemdeset milj od glavnega mesta, se nahaja kraj, imenovan Atzacapotzaco, kjer koplje neki škotski gospod, po imenu William Nevin, dvakrat na teden. Včasih gre do njim prijatelji, a pogosto gre tudi sam.

Mesto, kjer dela, izgleda kot majhno bojno polje, z zakopi in nasipi. Nobena bitka pa se ne vsi tukaj. To je le bitka, katero vojuje stari gospod s preteklostjo.

Mr. Nevin izkopuje preteklo zgodovino Mehike, zelo preteklo zgodovino. Izkopal je že sledove treh povsem različnih civilizacij, ki leže druga na drugi kot skladi.

Kjer koplje on, se nahaja eden najbogatejših arheoloških skladov na svetu. Vsaki pot, kadar koplje, najde majhne starinske kipe ali pa lončeno posodo. Nikdo pa ne posveča nobene pozornosti njegovemu delovanju. Najbolj izbrane predmete iskanja čelga dneva zavije v časopis ter jih odnese domov, dočim pusti ležati ostalo na tleh.

Svoje skladi najde ponavadi v globini dvanajstih do dvajsetih čevljev. Prva stvar, na katero zadene pri kopanju, je zemlja doline. Ta zemlja sega od treh do petnajstih čevljev. V tej zemlji tiči prva zgodovina. Ni treba kopati globoko, da se doseže vse, kar je ostalo od zavojvalnih in seljskih se Aztekov.

Nato pa pride plast peska, manj kot čevljev, pogosto le šest do deset inčev globoka. Nato pa pride zopet plast zemlje, v kateri je najti nekaj čudnega, neke vrste cementnega tla. To je druga zgodovina. To je doba, katero imenuje Pred-azteško.

Nato pride tri do šest čevljev pepela in oglja in zatem najnižja plast, ki vključuje primitivno dobo.

Čudno, a resnično je, da so predmeti v najnižji plasti, to je najstarejši predmeti, najbolj ohranjeni, očitno v celoti izvirnega materiala, ki jih obdaja. V tej plasti je najti lobanje, lončeno posodo, druge kuhinjske predmete, ki so vsi dobro ohranjeni.

Oni, ki razmišljajo o teh zakopanih skrivnostih, izjavljajo, da je zadela smrt te ljudi nepričakovano. Kdo so bili? Zakaj so izginili z zemeljskega površja? Kdaj se je zgodilo to? Niti zgodovina, niti mitologija nam ne nudita za to najmanjše opore. Sledovi njih civilizacije pa so povsem različno mongolski dočim sledovi poznejših civilizacij slični egipčanskim.

Pepel in oglje, ki leži ravno nad njimi, je dovedel raziskovalec na misel, da je ljudi, ki so živeli v oni dobi, nepričakovano uničil vulkan, ki obdaja dolino.

Ali je bil to Popokatepetl, ki se danes pošilja v zrak svoj dim ali pa "Speča ženska", ki se vedno spi? Kdo ve?

V zemlji, ki je nato polagoma legla na ta pepel in to oglje, je najti sedaj lobanje, a nikakih okostnjakov ter kose lončene posode, ki pa je vsa zlomljena ter je ni mogoče sestaviti zopet skupaj. Domneva se, da je prišla nato doba, ko ni človek več živel tukaj in ko so divje živali blodile tu naokrog sredi bojne vegetacije. Najti je namreč rogove velikih jelenov ter zobove tigrov.

Nato so se zopet pojavili ljudje, veliki, seljski se rodovi s severa. Živali so bile pregrane in bujna rast je bila omejena. Ti novi ljudje so gradili cementna tla za svoje hiše ter polagali ceste.

To je bil zadnji narod, ki je izginil v tla Mehike. Tukaj, le tri čevlje pod površino, leže ostanki napredovane azteške civilizacije.

Tukaj je najti dekorativno lončeno robo najvišjega reda. Najti je tudi umetno orodje, fino napravljeno iz kosti, šivanke za šivanje pipe za pihanje stekla ter številne druge stvari.

Jasno je, da so bili ta narod Azteki, ki so ustanovili mehiško glavno mesto, takrat imenovano Tenochtitlan, nekako ob pričetku štrinajstega stoletja.

Kdo pa so bili oni, ki so bili pred njimi, tega ne more nikdo povedati, čeprav imajo Azteki povest o velikem požaru in veliki povodnji ter končnem uničenju dveh velikih narodov.

Starinoslovci, kot zgodovinarji in novelisti, pa najdejo pogosto odgovor na taka vprašanja v starem reku: "Cherchez le femme" (Isčajte žensko). Mogoče najbolj osvetljeno idejo glede teh različnih civilizacij je najti, če se postavi dva ženska kipa dveh različnih civilizacij drug poleg drugega.

Prva ženska je bila očitno pristašica največje priprostosti, kajti njen edini okras je obstajal iz neke čepice na glavi. Ženska, ki je prišla za njo, je imela že bolj umetno frizuro in lanec krog vratu, kar znači brez dvoma napredek.

Dopisi

Southview, Pa.

Ker ni nobenega dopisa iz naše nasebine, sem se jaz namenil napisati par vrstic.

Kar se dela tiče, sploh ne bom nič omenil, ker tukaj so premožnejši zaprti pred 14 dnevi. Kdaj bo začel obratovati, sploh ni nobene mnenja. Pa ne samo tukaj, večji del v tej okolici dan za dnem zapirajo rove in meje delavce na ceste. Ne ozirajo se, kaj bomo jedli in kako bomo preživeli naše bomo življenje. Zato svetujem vsem rojakom, da ne hodite sem za delom, ker ga sploh ni. Po mojem mnenju je najboljša, da vsak stoji na svojem mestu, dočim se razmere ne izboljšajo.

Kakor po drugih nasebinah, so tudi tukaj naši rojaki in sploh, kdor more delo dobiti, ali za delom, pa povsod je taka miselnost, da ni vredno omeniti. Takole se je napotil tudi naš rojak J. Antončič, dobro poznan v Greensburgu in okolici, tj. kakaj za delom in ker ga je dobil, si je kupil hišo v bližini Greensburga, v Haydensville. Kakor hitro bo vse uredil, se bo preselil v svojo lastno domaćino. Želim mu velik uspeh.

Kakor vse izgleda, ne bo te krize konec. Demokracija se je prelevila v avtokracijo. Svoboda, ki so jo nam obetali, imamo, namreč, da bo vsak brez vseh sredstev svobodno od glada umiral.

Da se moj dopis preveč ne razširi, bom končal, pozdravljajoč vse čitatelje in čitatelje tega lista, listu pa želim veliko uspeha. Naročnik.

Cleveland, Ohio.

Dne 7. julija je umrl eden najstarejših slovenskih naseljencev v Clevelandu, Frank Milavec, ki je stanoval na 1001 E. 71. Street, star 54 let. Doma je bil iz Unca na Notranjskem. V Ameriki je bival 33 let. Eno sestro zapuša v Ljubljani, tukaj pa ženo, 5 sinov in 5 hčerk; najmlajši otrok je 4 leta star. Bil je član društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, društva Slovencev št. 1 SDZ, in društva Sreca Jezusovega. V American Steel & Wire Co. je delal 30 let. Ranjki je bil jako delaven na društvenem polju, priljubljen povsod in imel mnogo prijateljev. Naj v miru počiva!

Poročno dovoljenje sta dobila Frank J. Pleml, star 21 let, 14701 Thames Ave., in Frances C. Sile, 20 let. Obilje sreče!

V dnevih od 25. do 29. julija praznuje mesto Cleveland 125letnico svojega obstanka. Ob tej priliki so bile pozvane vse narodnosti, ki bivajo v Clevelandu in so pripomogle k napredku mesta, da se vdeležijo slavnosti in pokažejo nekaj karakterističnega iz njih življenja, zgodovine, seg in običajev. Čehoslovaki bodo predstavljali osvobodilne boje za neodvisnost. Kar se tiče Slovencev in Hrvatov, je bilo sklenjeno, da mi nastopimo s petjem, ki je najbolj karakteristično za naš narod. Redko-kdaj je prilika, da pride naša pesem v najširši javnosti v postev. Dne 29. julija je ta prilika. V Wade parku, kjer se vzpizori ogromna ljudska slavnost, bo navzočih najmanj 200,000 Amerikancev in tem bo dana prilika, da čujejo našo krasno pesem. Sklenjeno je, da se zapoje "Jadransko morje" in "Slovenae i Hrvat", razen ako pevci, ko se zberejo, kaj drugače ukrenejo 22. julija.

Iz Slovenije.

Smrtna kosa.

Umrli je v Kranju, kamor so jo prepeljali, da prej okreva, gospa Ivanka Franchetti, soproga ljubljanskega uglednega meščana, občinskega svetnika in načelnika deželne zveze obrtnih zadrug, Engelberta Franchetti. Pokojnica je bila dobra soproga in mati, priljubljena in spoštovana v vseh krogih ljubljanskega prebivalstva ter zavedna Sloveka, ki je vseh sedem otrok vzgojila v narodnem in naprednem duhu. Vsi delci obilnega dela v hišnem gospodarstvu ni sodelovala aktivno v javnosti, udeleževala pa se je rada pri vseh narodnih prireditvah, zlasti ji je bil pri srcu mladi ženski sokolski naraščaj, katerega vodi z vsvojo požrtvovalnostjo njena hčerka Magda.

Brezgredna mati.

Mlada, 18letna dekle Marija Pešec je prišla v vas Drnovo, kjer je bil pri temelju razpokan, podiri in je težko pokončoval ključavničarskega pomočnika Viljama Marol.

Nočni napad in pretep.

V ljubljansko bolnišnico so pripeljali delavca Franceta Malnarja iz Trate pri Kočevju, ker ga je ponoči napadel Matija Šafar iz Srednje vasi ter ga z nožem težko ranil v prsa.

Tajna prostitucija v Ljubljani.

je zelo razširjena. Policija je aretirala več tajnih prostitutk.

Nemreča v kurilnici južne železnice.

Ključavničarski mojster Ivan Stanovec je v kurilnici južne železnice v Ljubljani pribiljal pri dimniku pločevinast okrilnik. Med delom pa se je dimnik, ki je bil pri temelju razpokan, podiri in je težko pokončoval ključavničarskega pomočnika Viljama Marol.

Peter Zgaga

Od 4. aprila pa do konca junija je newyorška policija aretirala 6700 oseb, ki so prekršili prohibicijsko postavbo. Zaplenila je nad dvainsedemdeset tisoč steklenic žganja.

S tem pa njeno delo še ni bilo končano.

Zaplenila je 1488 zabojev žganja, 234 steklenih galon, 60 sodov, 53 stiskalnic, 29 mer za žganje, 10 konj, 7 voz in 2 truka, na katerih se je žganje prevažalo; 5 peči, 3 zavoje, 8 krovčev, 10 zabojev sladkorja, 82 kan mleka, 7 žakljev rozin in 5 sodov majše.

New York ima približno enajst tisoč policistov, in zgoraj omenjene količine pomenjajo precejšen uspeh.

V istem času je bilo pa v New Yorku tudi nad petdeset umorov in vsak dan na stotine tatvin.

Policija je aretirala dva ali tri morilce ter peščico tatov.

Mož je šel za svojo mlado ženo izbirat obleko v veliko trgovino.

— To naj vzame — je priporočal prodajalec — to je nekaj krasnega. To govori samo zase.

— No, prav veliko ne pove, — je skomignil mož.

Naša prohibicijska postava je nekaj velikanskega, nekaj slavnega. Predno bo pa čisto na svojem mestu, bo potreba napraviti iz vseh stoprocentnih Amerikancev stoprocentne špijone.

Konfiscirali so že za milijone in milijone dolarjev opojnih pijac. Na mesto vsake zaplenjene steklenice žganja pa stopi pet ali šest novih steklenic, ne ozirajo se na "domačo produkcijo", ki pri degradirani ves narod v hinave.

In kakšna je njena finančialna stran?

V New Yorku je sodišče, ki se peča samo s suhihimi slučajji. V enem tednu so bili vsi obtoženi kaznovani samo za osemsto dolarjev. Da je dobila država teh osem stotakov, je morala plačati sodnikom in širbarjem deset tisoč dolarjev plače.

Kdor zna, pa zna!

Nekdo, ki ni še nikdar videl slona, je v zverinjaku začuden ob stal pred to veliko živaljo. Gledal jo je od vseh strani, pa ni mogel dognati, kje je njen začetek in konec.

Ustvaril si je pa sam svojo sodbo ter je pripovedoval prijateljem, da je slon žival, ki si tlači z repom zemlje v zadnjo plat.

V muzeju so trije najznačilnejši kipi: "Zmaga", "Svoboda" in "Trpljenje".

Prva dva kipa predstavljata ženski, tretji je pa v možkem izražen.

Zakonskemu možu ni to nič nezamisljivega.

Možak je naročil zdravilno vino zoper revmatizem. Izpil je celo steklenico. Prodajalec mu je pisal, če hoče še par steklenic.

Možakov odgovor se je glasil: Hvala lepa, imam rajši revmatizem kot pa vaše vino.

Dva profesionalna pretepača sta prejela pol milijona dolarjev samo zato, ker sta v eni minuti drug drugemu razbijala čeljusti.

Rebro je dragocenejša kot pa čeljust.

Bog ve, koliko je dobil predsednik sanitetnega odbora neke slovenske Jednote, ki je v pretepu v par minutah par reber polomil?

Kamenje mu je zlomilo desno nogo v kolenu. Prepeljali so ga v javno bolnišnico.

Nemreča v trboveljskem rudniku.

V rudnikih Trboveljske premogokopne družbe so v zadnjem času zelo številne nesreče in nezgode. V trboveljskem rudniku je dohila 18letna samska rudnikinja delavka Marija Smodič iz Retja pri Trbovljah težke poškodbe. V rovu je podslala težka plast zemlje in ji zlomila hrbtenico. — V rud-

Jugoslavanska Katol. Jednota
 Ustanovljena 1. 1898
 Inkorporirana 1. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbor:
 Predsednik: EUDOLF PERDAN, 933 E. 18th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH RISHL, Ely, Minn.
 Blagajnik: GHO. L. BECHICH, Ely, Minn.
 Blagajnik neposrednih stvarin: JOHN MOVERN, 224 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:
 Dr. JOE. V. GRAHNE, 845 E. Ohio St., N. E., Pittsburgh, Pa.

Nadporni odbor:
 MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Springs, Wyo.
 MOHOR MLADIČ, 2903 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Poradni odbor:
 LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
 GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICE, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Korrespondenčni odbor:
 VALENTIN PIRO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
 PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Main Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARCO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilce: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tiskajoče se uradnih stvari kakor tudi denarne posiljajo naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in boljša sprave naj se pošiljajo na vrhovnega nadzornika.

Jugoslavanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovonom na obličen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgodi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za usposlovanje novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

Velika konjska tatvina.

Štirje zagoreli in črni tihotapei so v Begunjah pri Cerklji izšli veliko in drzno tatvino konj. Okoli 1. ure ponoči so odpravili pešestniku Francetu Debeven dva mlada konja, vredna 30,000 K, in posestnici Franji De Toni tudi 2 konja, vredna 20,000 K. Tatvino pa so kmalu zapazili in se tisto noč se je pričelo po orožniških in domačinih zasledovanjih tatov, ki so v divjem diru gonili konje po begunjskih in planinskih gozdovih. Koneno so jih skoro dohčeli. Tihotapei, videč nevarnost, so konje popustili in pobegnili.

Tatvina usnja. Snov za kino!

Trije revski rokovanjaci Rudolf Gostinčar, posestnikov sin, Franc Kožuh, delavec, in Frane Tome so 26. novembra lanskega leta bili v Litiji. Vsi so znani tatovi in vlomilci. Na kolodvoru so čakali na vlak. Zapazili so, da so k vlaku prikopali tovorni voz, poln usnja. Tovarnar Franc Knaflič iz Smartnega pri Litiji je proti Ljubljani poslal 4 velike bale usnja na razne trgovce. Rokovanjaci so se vozili proti Zalogu v osebnem vlaku. Zasnovali so bliskovito drzen načrt za izpraznjenje voza. Krepki in vitki Rudolf Gostinčar je stopil k vozu, odprl zaprti vrv, stopil notri in med hitro vožnjo na progi od Zalogu metal bale ven na progo. Tovariša sta prav po kinematografsko smotila to početje in z veseljem odobraval. V Zalogu so izstopili in odšli na progo pobirati usnje. Drugi dan je Gostinčar vse usnje prodal Francetu Črnetu v Mostah za 12,000 K. Knaflič je moralna južna železnica plačati 47,965 K 90 v odškodnino. Pred porotnim sodiščem v Ljubljani so bili obsojeni: Rudolf Gostinčar na 5 let, pomagata Fr. Kožuh in Fr. Tome pa na 2 leti težke ječe. Pri odmeri kazni zadnjima dvema se je vpostevala njih sedanja 5mesecna kazen.

Grad Hasberg pri Planini
 z zemljiščem vred bil rad prodal knez Windischgrätz, ker bi se rad izselil iz Jugoslavije v Postojno. Ponudil je pred kratkim postojnskemu trgovcu J. v zameno svoje posestvo in 2,000,000 kron, kar pa je trgovec odbil.

Strašen zločin v Slov. goricah.
 Na pustni večer je v gostilni pri Čehu v Selihi na Zavru pri Sv. Lenartu popaval 19letni Ambrož Malek s svojo ljubico Antonijo Murko. Odšel je iz gostilne, češ, da mora večerjati, toda šel je v Brandstetterjevo hišo k 18letni Mariji, s katero je imel preje razmerje. Brezvestnež se je zbal, da bi imel biti oče in je šel zato s slabim namenom v Brandstetterjevo hišo, ker je vedel, da je hči Marija sama doma. Ona ga je pogostila z žganjem in moštom, toda on jo je idvabil iz hiše, peljal pod "Tri smreke", kjer jo je spolno zlorabil in nato zadušil z njenim robcem. Mrtvo je nato vrget v mlako ter se vrnil mirno v gostilno, kjer je popaval s svojo drugo ljubico do 4. jutraj. S seboj je prinesel okoli 140 kron, ki so jih pogrešali pri umorjenj. Morilec prizna svoje dejanje. Kdravniški izvedenci so izjavili, da je morilec duševno sicer manj vreden, toda odgovoren za svoja dejanja. Porotniki so potrdili glavna vprašanja na umor, zanikali pa so vprašanje na duševno zmedenost, naka je bil mladi činični morilec obsojen na devet let težke ječe, ker se ni star 20 let.

Zagoneten slučaj.
 Svoječasno so listi javili, da je v Beogradu na zagoneten način izginil poštnoambulantni uradni oficijant Ivan Simončič, rodom Ljubljanečan, ki je vozil ambulanco Ljubljana-Beograd. Govorili so, da je postal žrtev zločinskih roke. Nekateri so v svoji bujni fantaziji znali takoj na ta dogodek nazivati grozne stvari. Sedaj javljajo, da se Ivan Simončič nahaja v beogradskih zaporih. Beogradska policija je uveljavila postopanje glede njegove identifikacije in je ljubljansko policijsko ravnatelstvo poslalo vse njegove slike. Proti Simončiču je uvedena obširna preiskava zaradi velikih plov in ji zlomila hrbtenico. — V rud-

ADVERTISEMENTS.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Beseda ženskam.

Nikar ne tehtajte svojega zdravja z zanemarjanjem tistih neradosti in oslabelosti, ki povzročajo toliko trpljenja. Dobite si svojega lekarja.

Severa's Regulator

(Severa's Regulator). Ta regulator je blazno delujoča tonika in zdravilo. Priporočljivo je za popravo tistih posebnih oslabelosti in neradov, ki so jim podvržene ženske. Cena \$1.25. Na prodaj po vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Grozote Putumayo džungelj.

Poroča Louis Bernheimer.

H. S. Dickey, major inteligenčnega departamenta Združenih držav je objavil presenetljivo trditve, da so razmere v Putumayo gumijevem okraju vsled pomanjkanja kontrole, povzročene od vojne, prav tako slabe kot so bile ob času, ko je pred devetimi leti Sir Roger Casement objavil svoja razkritja, ki so presenetila cel svet.

Major, ki je obiskal New York na počincah, in ki je prišel iz rudarskih središč v Peru, Ekvadorju in Braziliji, pozna Južno Ameriko natančno, kajti živel je tam skoro četrto stoletje ter prekoračil ta kontinent od Pacifika pa do Atlantika peš in na moli.

Ravnokar sem se vrnil iz Putumayo okraja, — je pričel, — kjer sem govoril s par ducati domačinov, ki so ravnokar ušli. Pripovedovali so mi, da je to isti strašni prostor, kot je bil nekdaj. Vsi, s katerimi sem govoril, so mi pokazali znamenja udarcev z biči na svojih hrbtih in to mi je zadostovalo. Sestal pa sem se tudi z belimi ljudmi, ki so mi pripovedovali o istih grozovitostih, ker so bili odpuščeni od Peruvian Amazon kompanije.

Ta kompanija dejansko obvladuje obširni Putumayo gumijev okraj, ki leži v dolinah Putumayo, Caqueta in Amazonske reke, čeprav je nominalno pod kontrolo republike Peru. Oziroma se nekoliko nazaj na zgodovino te kompanije.

Leta 1908 sem bil jaz v tem okraju. Ker sem zdravnik, sem bil dragocen za Peruvian Amazon kompanijo in sprejeli so me kot zdravniškega uradnika V El Encanto sem našel, kaj se je zgodilo predno sem prišel jaz. Huitotos, domači Indijanci, so bili prisiljeni nabirati surovi gumij pod poveljstvom **Hernandeza** in sicer prvič leta 1896.

Hernandez je bil velikanski mulat, neke vrste kralj, pod katerim je delalo na tisoče domačinov, kojih žene je jemal. Počasi pa so prišli nadaljni Colombijci v okraj. Hernandez je bil umorjen. V Putumayo sem čul, kako je bil sedemkrat ustreljen v hrbet ter še skušal prijeti za puško. Bil je velikanski človek, bandit, tat, morilec, ki je ubežal iz Colombije, da ne pade postavi v roke.

Nato pa je prišel v okraju neki kaže krivce peruvjskim oblastim. Peruvijec, po imenu Arana, z rumenimi v Colombijci so se vsi zadovoljili pri tem, ko jim je prodajal žganje. Da si zagotovi plačilo teh dolgov, se je pričel vdeleževati kupčije z gumijem ter je kmalu izplačal tovariše. Dobili so velike svote za svoje dežele, po petdeset in šestdeset tisoč dolarjev. Vsi so odšli v Pariz ter zapravili premoženje z ženskami in pijaco ter umrli, z izjemo enega, v revščini in bolezni.

Arana in njegovi bratje so smatrali za potrebno dobiti angleški čarter, da se zavarujejo proti Colombijci, ki je zahtevala zase Putumayo okraj. Na ta način je bila ustanovljena Peruvian Amazon družba in nesramno izkoriščanje domačinov se je vrnilo naprej kot pod Hernandezom.

Sistem obstaja v naslednjem:

Vsak Indijaneec mora prineseti vsaki dan gotovo štiri kil surovega gumija. On naseka gumijeva drevesa s sekuro in gumij priteče počasi ven. Tako nabira polagoma gumij, katerega poveže v sveženj. Ta sveženj penese k kakemu potoku, izpere gumij ter ga zgnet v obliko smodke. Te se imenuje Putumayo Tails (Putumayo repovi).

V naši deželi se jih rabi pri izdelovanju avtomobilskih obročev. To je gumij cenene vrste. Iz tega ali onega vzroka, mogoče radi bolezni ali izmučenosti pa Indijaneec ne more nabirati vedno določene množine gumija. To se pogosto zgodi. V takem slučaju se mu odvzame vse racije in stradati mora, ker nima nobene prilike, da bi si kdaj pridela. Nato je bil zopet poslan ven. Če se je zopet vrnil brez primerne množine gumija, so ga pretepli z bičem, napravljenim iz kože tapirja. Jaz sem videl taka bičanja. Če je zbežal in so ga ujeli, so ga postavili k drevesu ter ustrelili. Včasih, da se napravi na Indijaneec večji utis, se jih je ustrelilo po par naenkrat.

Beli možje so jemali indijanske žene. Če je kak Indijaneec protestiral proti temu so ga pretepli. Če je še sitnari, so ga odvedli v džungljo in ustrelili. Indijanci, po naravi monogami, so postali poligamisti pod pohujškim upli-vom belih ter pričeli jemati kar po tri žene.

Pri tem je major prenehal, da razpravlja o poročilu Sir Casementa, ki je bil kot znano obelšen v London, kjer se je vdeležil ponesrečen irske revolucije v Dublinu pred petimi leti. Casement je pisal med drugimi stvarmi tudi naslednje:

— V letih od 1900 do 1912 je bilo nabranih dvanaest tisoč ton gumija za ceno trideset tisoč domačin življenj in njih kosti so delale gotova mesta v gozdu kot boj-na polja.

Njegova razkritja so ustvarila velikansko senzacijo. Sir Edward Grey, takratni angleški minister za zunanje zadeve, je zahteval takojšnjo akcijo od strani kompanije ter poslal Casementa v ožemlje Amazonas reke v namenu, da po-

Jugoslavia irredenta.

Z Goriskega.

V Novakih na Cerkljanskem je bila 6. junija velika nevihta, ki je napravila ogromno škodo. V Gorinjah Novakih je toča pobila vse pvljske pridelke. Voda je bila tako narasla, da je odnesla celo je-zove, napravljene za žage in mli-ne. Nekemu posestniku na koncu Loga je voda odtrgala pol hiše.

Oni Cerkljani, ki so bili zaradi upora uklenjeni odpeljani v Gorico, so se vedno v zaporih. Vsa zadeva je baje predložena višji oblasti v Trstu, kjer se zavlačuje na dolgo. Našim fantom so bili razprostrli po tleh slovensko za-stavo in so zahtevali od njih, da naj jo poteptajo. Tega seveda ni so storili.

Na cesti čez Preval je bil napaden Avgust Kuljat. Zgodilo se je to popoldne okoli ene ure. Dva laško govoreča človeka sta ga ustavila, eden mu je nastavil revolver na prsi, drugi pa mu je preiskal žepa in vzel denar. Potem sta roparja zbežala. Na takih na-padih pri belem dnevu je zasode-no ozemlje silno bogato. — Iz Ste-verjana poročajo, da je ponoči nekdo človek potkal na okno ba-rake, v kateri prebivata Antonija in Jstina Vogrič, mati in hči. Zbil je okno in z revolverjem v roki zahteval, naj mu dasta de-nar. Ko sta rekli, da nimata ničar, je prišel skozi okno v barako, zunaj pa sta stala dva njegova to-variša, po baraki je vse prebrskal in ko ni nič našel, so vsi trije na-padaleci kmalu zginili. Nato so v Gorici aretirali Perkota, ki je bil glavni napadalec.

Civilni komisariat v Sežani je razglasil glede koncesije za kr-me, da je za potrebo konsuma v vsem okraju z obstoječimi kréma-mi povsem zadosti preskrbljeno. Prosuje za podelitev krémarskih koncesij prihajajo dan na dan. Komisariat pravi, da je merodaj-no za njegovo stališče tudi dej-stvo, da je kréma pogostoma sha-jališče lahkomišelnih ljudi, ki se tako navadijo pohajkovanja, za-pravljanja denarja in zamenarje-nja svojih poslov doma. Prav je govoril. Odbijanje koncesij pa mora veljati tudi za Italijane!

"Rešimo Trst!"

Tako kliče "Era Nuova", ki meče na vlado, posebno pa na zunanega ministra bridka očitanja radi beogradskega dogovora gle-de reskega pristanišča. Izvajajo, da se italijanska vlada ni zala bra-niti in vpraša celo: Morda je pa conte Sforza hotel to pogubo? Na-svetuje vse polno raznih ukrepov in meni, da glavna rešitev za Trst tiči v svobodni luki. Sicer je po-guba Trsta gotova! — Trst se mo-re rešiti v glavnem le s korenito spremembo italijanske politike na-pram Jugoslaviji, kar je bilo že stokrat povedano. Ali o taki spre-membi nečoj glavni zastopniki Trsta nič slišati. Pogubo Trsta pa pripravljajo v glavnem fašisti.

Iz Šibenika.

Italijani so razširjali vesti, da bodo Jugoslaveni takoj, ko odide-jo italijanske okupacijske čete, napadli v Šibeniku ostale italijan-ske družine. Okrajni glavar Per-ković je radi tega obiskal italijan-skega konzula Roka v Zadru ter mu izjavil, da se nobenemu Italia-nu v Šibeniku ne bo niti las skri-vil. Nagel odhod nekaterih Italia-nov je zato naravnost žalitev za Jugoslaveni, ki so civiliziran na-rod in niso napram Italijanom sto-rili ničesar, kar bi opravičevalo take vznemirljive vesti. Italjan-skih družin je ostalo v Šibeniku samo pet, vse druge so odšle.

Z jugoslovenskimi poslanci v rim-ski zbornici

se pridno bavijo razni italijanski listi. Tržaški "Lavoratore" meni, da bodo jugoslovenski poslanci v Rimu zasledovali politiko, kakor-sno so zasledovali italijanski na-rodni poslanci na Dunaju. Naši poslanci so že zdavnaj izjavili, da bo cilj njihovega delovanja ta, da pride naše ljudstvo do vseh svojih pravic v političnem in gospodar-skem oziru. Nikakor pa se ne bo-do naši poslanci v Rimu obnašali tako, kakor so se svoj čas italijan-ski poslanci v dunajski zbornici. Ti so v Trstu tulili kakot besni volkovi, na Dunaju pa so bili krot-ka jagnjeta, ki so glasovali za vse, tudi za kredite in vojne na-prave proti Italiji. Naši poslanci pa bodo svojim nalogam dosledni doma, kakor v Rimu.

Boj proti draginji v Trstu.

Zadnje dneve se je vršil v Trstu oster boj proti previsokim cenam. Naperjen je v prvi vrsti proti na-vijalenemu cen, ki so povzročili, da je gospodarsko življenje v Trstu že nezno. Vsi, ki hočejo uspe-šen boj proti draginji, izvajajo, da treba pritiskati navzdol in ne na-vzgor. Udarci mora biti naperjeni tako, da se z znižanjem cen ne zni-žajo tudi delavske plače, kajti po-tem bi bili zopet tam, kjer so bili poprej. Poroča se o tem, kako so zniževali cene kmetijskim pridel-kom fašisti. To je bilo divjanja! Dne 15. junija jutraj so čakali na parnike iz provinc. Fašisti so stali v močnih skupinah, ko pa so pri-šle ladje, kmetje, katerih je bilo mnogo manj nego prejšnji dan, ni-so hoteli stopiti na kopno, dokler se ne izpolni njihova zahteva, da se fašisti odstranijo. Enako se je zgodilo na železniških postajah. Postavljeno je bilo na obrežju ka-kor tudi na postajah precejšnje število redarjev. Fašisti so se u-maknili proti trgu in tam čakali, da se začne običajna prodaja. Ne-ki zastopnik občine je nagovoril kmete, zagotavljajoč jih, da se jim ne bo nič hudega zgodilo, da ob-čina pripravlja nov cenilnik za vse pridelke, da naj upoštevajo sedanje težke gospodarske razme-re in tem primerno prodajajo od-slej razne pridelke. Kmetje so bili s tem precej zadovoljni in so pro-dali prekupčevalkam svoje stvari po znatno nižjih cenah. Na trg je prihitelo vse polno žensk, mi-sleč, da bo vse tako poceni kakor prejšnji dan. Na trgu Penterosso je prišlo do prepira med fašisti in prodajalkami, ker so fašisti zahtevali, da morajo prodajalke se-znižati cene. Pravčasno je prišel tržni komisar, ki je odstranil fašiste. Nato so nastopili na trgu fašisti v močnejšem številu, rekoč, da zastopajo konsumente in za-htevajo prodajo po cenah prejšnje-ga dne. Tržni funkcionarji so je-zno zadrževali napram fašistom: "Mi predstavljamo oblast, mi smo tu, da ukrenemo, kar treba!" Vse besede zaman. Fašisti so nadalje nadlegovali prekupčevalko, ki so kričale na vse grlo, da zapustijo trg, ako ne bo miru. Nato so prišli trije oddelki kraljevskih straž, ki so odstranili fašiste. Bilo je tupa-tam še precej prerekanja, ali bla-go, ki ga je bilo malo, je bilo kma-lu razprodano. Ako bodo fašisti tako nadaljevali, bo tržaški trg kmalu prazen.

Osemnajst komunistov izpuščenih.

V Trstu so bili pred volitvami aretirali okoli 50 komunistov po-vedom odkritja zaloge bomb. Od teh 50 komunistov so sedaj izpu-stili 18, ker je preiskava dognala, da so povsem nedolžni.

Gospodarski položaj Rusije.

List "Berlingske Tidende" javlja iz Helsinkisa: Voditelj fin-skega trgovskega odposlanstva, ki se je pred kratkim vrnilo iz Rusije, ravnatelj Hevilainen je iz-javil čimnikarjem, da je Rusija v Petrogradu in v Moskvi nakopi-čila mnogo izvoznega blaga, zlasti konoplje, usnja, kož in konjske žime. To blago je še predvotno. V Rusiji se izvrši le malo zaseb-nega dela. V Petrogradu onemo-gača velikansko pomanjkanje kruha vsako industrijsko delo. U-kinjenje prepovedi za privatno tr-govino je ustvarilo olajšave. So-vjetska vlada je oprostila male to-varne, ki imajo do 30 delavcev; te tvornice nadaljujejo delo na svoj račun. Prometne razmere so se malo izboljšale. Med Petrogradom in Moskvo vozijo zopet redno vlaki. V Moskvi vzbuja pozornost izredno živahni promet z avtomobi-li. Tam ni nič manj kakor 15.000 avtomobilov za zasebni promet. Mesto dela žalosten vtis. Izvozno blago se mora pri odpošiljavi v inozemstvo plačati v valuti doti-ke dežele ali pa v zlatu.

Nemško blago poplavlja Belgije in Španijo.

Nemčija je izvozila v početku leta 1920. v Belgijo blaga v vred-nosti 135 milijonov frankov, kate-ra svota je narasla do početka le-tošnjega leta na 500 milijonov fr. Ravno tako je cela Španija po-plavljena z nemškim blagom. Z vsa silo so se vrgli Nemci na tr-govsko propagando tudi v Južni Ameriki, kjer izvajajo v to svr-ho vse polno ilustriranih časopisov.

Podatki gozdne statistike Rožič vdomačen v Ameriki.

v Sloveniji.

Inženir Sivie je priobčil pod gornjim naslovom v "Jugosloven-ski Sumi" zanimiv članek, iz ka-terega posnemamo nekoliko zani-mivih informacij o stanju, pripad-nosti in velikosti gozdnih pose-stev v Sloveniji.

Gozdna statistika glede stanja gozdov se je naslanjala doslej v prvi vrsti na podatke zemljarin-skega katastra. Za leto 1920. pa teh podatkov davčni in evidenčni uradi zemljarskega katastra ni so sestavili zaradi neurejenosti me-j Slovenije. V kolikor je bilo mo-góče ugotoviti, so zbrali podatke na zahtevo ministra za gozde in rudnike gozdarski organi.

Iz tabele, ki nam predločuje pre-gled gozdov in posestvenost raz-merje, je razvidno, da znaša v 21 političnih okrajih Slovenije celo-kupna površina gozdov 677.686 ha. Od teh odpade na državne gozdo-ve 1764 ha, na verski zaklad 19 ti-soč 333 ha, na občine in podobne 5725 ha, na dežele in okraje 276 ha in ravno toliko na druge javne zaklade. Cerkve, nadarbine in cer-kvene naprave posedujejo nade-že še 15.123 ha, gozdovi zadru-žnikov in solastnikov merijo 18.122 ha, na fidejkomise odpade 36.669 ha, na ostanek 580.458 ha na zaseb-no last.

Od celokupne površine 15.922 kvadratnih kilometrov je 15.216 kvadr. km produktivne. V odstot-kih izražena se nahaja v lasti fi-dejkomisov 5.40 odstotkov, v za-sebni lasti 85.66 odst., ostalo od-pade na gori navedene lastnike.

V Sloveniji pokrivajo 44.5 odst. celokupne produktivne površine gozdovi. Iz tega sledi, da je les najvažnejši pridelek deželne rastli-ne in po vsej pravici važni čini-telj v narodnem in državnem go-spodarstvu.

Velikost gozdnih posestev posa-menih posestnikov je v Sloveniji jako različna. Poleg veleposestni-kov je mnogo srednjih, največ pa malih posestnikov. Skoro vsak zemljiški posestnik ima — izvem-si nekatere dele Prekmurja in po-sameznih okrajev (na primer Bre-žice) — po eno ali več katastral-nih gozdnih parcel različne veli-kosti. Gozdi zadrž in solastnikov so manjšega obsega. Samo dve za-drugi imata nad 1000 ha velike gozdo-ve, velika večina gozdnih lastnikov — zadrž (23 po števi-lu) — ima gozdo-ve v velikosti od 50 do 100 ha.

Gozdovi privatnih lastnikov pa imajo sledečo velikost: nad 1000 hektarov velike gozdo-ve ima sa-mo 26 posestnikov, od 500 do 1000 ha samo 22, od 400 do 500 ha sa-mo 6, od 300 do 400 ha 14, od 200 do 300 ha 51, od 100 do 200 ha 122 in od 50 do 100 ha pa 261 posest-nikov. Zato pa obsegajo gozdovi onih 26 posestnikov (ki imajo nad 1000 ha) nad 83.000 ha, onih 22 posestnikov (od 500 do 1000 ha) 15.750 ha, medtem ko ima 122 po-sestnikov (od 100 do 200 ha) sa-mo nad 17.000 in 261 posestnikov (od 50 do 100 ha) samo 16.793 ha.

Ako odštejemo izkazano posestva nad 50 ha (skupaj okroglo 197.000 hektarov) od celotne gozdne plo-skve (okroglo 677.600 ha), ostane nam ploskev 480.600 ha, torej 70.9 odstotkov, ki je v lasti malih po-sestnikov, katerih število se ne dá hitro dognati za vso Slovenijo. Takih posestnikov je n. pr. v ma-riboškem okraju 10.670. Največ bo pa posestnikov, ki imajo do 5 hektarov gozda. V tem se Slove-nija bistveno razlikuje od Hrvat-ske, kjer je število gozdnih malo-posestnikov jako pičlo. Značilno za Slovenijo pa je obenem, da mali posestniki, z nekaterimi izjemami, ne vpoštevajo vztrajnega gospo-darstva in v njih gozdih večinoma normalne zaloge lesa niti več ni.

Inženir Živie zaključuje svoja izvajanja s konstatacijo, da v Slo-veniji v splošnem ni najti tistega kriterija, ki je merodajen za ge-nezo agrarne reforme v drugih kraljih ter s stališča gospodarske osamosvojitve malega posestnika vobče ni izrazite potrebe, da bi se velegozdi razdelili. S tem pa ni re-šeno, da nimamo posameznih kra-jev, kjer ima kmet premalo gozda ali lesa in bi mu bilo potreba na kak način pomagati.

Na luksuzne avtomobile

se bo uvedel nov davek. Višina davka bo odvisna od števila sede-žev, ki jih bo imel avtomobil.

ADVERTISEMENTS.

LUCKY STRIKE

cigarette

It's toasted

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno se podam na široko morje, pozdravim vse prijatelje in znanee v Pueblo, Colo., posebno pa Dominika Zakrajška in so-progo ter Franka Ahlina in sopro-go. Lepa jim hvala za vso postrež-bo. Hvala tudi vsem onim, ki so nas spremlili na kolodvor. Na svi-lenje v Jugoslaviji! — Anton Za-krajšek z družino.

Predno se podam na široko morje, pozdravim rojake širom A-merike, posebno Karola Škulj in njegovo družino, Franka Tamko, Johna Tanko ter Antona Marin-šek in njegovo ženo. Leka hvala vsem, ki so me spremlili na kolodvor. Z Bogom! — John Petek, doma iz Nemške vasi.

Predno se podam na široko morje, pozdravim svojega tovariša Stefana Prelog in vse one, ki so me spremlili na postajo. Lepa jim hvala. Z Bogom! — Magdalena Prelog.

Predno se podam na široko morje, pozdravim vse moje prijatelje, ki so me spremlili na kolodvor. Lepa jim hvala. Z Bogom! — Flo-rijan Safranec.

SLOV. NOTARSKA PISARNA
Anton Zbašnik
soba 102 Bakewell Bldg.,
Pittsburgh, Pa.

vegal Diamond in Grant St. Nasproti Centra
izdeluje raznovrstne notarske dokumente,
kot na pr. pooblastila, kupne pogodbe,
pobotnice, zapise izveze in pr. in pr. in pr.
se dobavo svojcev iz starega kralja. Pre-
kajuje lastništvo pravico zemljišč tu
in v starem kraju, posreduje v tožbenih
zadevah med strankami tu in v domovi-
ni. Izdeluje prevode iz slovenskega na
angleški jezik, ali obratno. Tolmači na
sodnih ali pri kompenzacijskih razora-
vah in dajo vsakršne informacije za-
stojni. Cene nizke, delo točno in pravilno.

NIK V ZDR. DRŽAVAH.
ROJAKI NAROČAJTE SE
NA "GLAS NARODA" NAJ-
VEČJI SLOVENSKI DNEV-
NIK V ZDR. DRŽAVAH.

PRISRČEN smeh je naj-
boljše zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni —
se prav na široko zasmejte
— pa boste takoj ozdravlje-
ni.

Knjiga Peter Zgaga vam
povzroči smeh, kadarkoli
pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov
vam bo trajala za vedno.

Izrežite ta kupon pridomite petdeset centov v
znakih ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt St., New York.

Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v
znakih mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime

Naslov

Država

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoski spisatelj Emile Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

34

(Nadaljevanje.)

Hektor je ves poparjen odšel iz hiše. Še nikdar ni toliko trpel ter si tudi ni mogel nikdar predstavljati, da lahko človek toliko trpi. Po tem žarku upanja, ki je tako hitro ugasnil, so padli nanj oblaki gostejši in temnejši. Bil je na slabšem kot mornar v čolnu sredi razburkanega morja. Zastavica na mu je vzela zadnji vir. Vsa romantika, s katero se okitil ideja samomora, je izginila ter pustila za seboj grdo realnost. On se mora ubiti, ne kot veseli igralec, ki vrže na mizo svoj zadnji denar, temveč kot človek, katerega preganjanje in ki ve, da so zanj zaprta slehna vrata. Njegova smrt ne bo več prostovoljna. Ne more se niti obotavljati, niti izbirati usodopolno uro. Ubiti se mora, ker nima več sredstev, da bi živel še en dan naprej.

Življenje pa se mu ni zdelo še nikdar tako sladka stvar kot ravno sedaj. Še nikdar ni tako polno občutil svoje moči in mladosti. Naenkrat je našel krog sebe kopico veselja, kojih eno je bilo bolj zavidanja vredno kot drugo, katerih pa ni nikdar okusil. On, ki si je domisljal, da je stisnil življenje kot citrono, da bo dala od sebe vsa veselja, ni še nikdar v resnici živel. On je imel vse, kar se lahko kupi ali proda, a ničesar, kar se da in doseže. Sedaj ni le obžaloval deset tisoč frankov, katere je dal ženi, temveč tudi dvesto frankov, ki jih je podaril njenim služabnikom, — ne, celo onih šest centov, katere je podaril natakariju.

Šopek vijolice je bil še vedno v gumbnici. Kaj mu je koristil? Če bi lahko imel denar, ki ga je dal zanj. On ni mislil na svoje potrošene milijone, a se ni mogel izbiti misli na potrošeni frank.

Res je, da bi še vedno lahko dobil dosti denarja in na lahek način. Treba bi mu bilo le vrniti se domov, odpustiti rubežnike ter prevzeti stvari, ki so še ostale. S tem pa bi stopil pred svet ter prizal, da ga je star konec premagal. Izpostaviti bi se moral pogledom, ki bi bili ostrejši kot ost meča. Sveta se ne sme varati. Če pravi kak človek, da se bo umiril, se mora umoriti.

Hektor mora umreti, ker je rekel, da se bo ubil in ker so listi objavili to dejstvo. To si je priznal, ko je šel naprej ter si bridko očital.

Spomnil si je na lepo mesto v Viroflay gozdu, kjer je nekoč izvajal neki dvoboj. Tam bo izvršil svoje dejanje. Pohitel je v dotično smer. Vreme je bilo lepo in srečal je več skupin mladih ljudi, ki so šli na deželo. Dealci so pili ter trkali s svojimi kozarci pod drevejem ob bregu reke. Vse je izgledalo osrečeno in zadovoljno in ta splošna veselost se je rogala nesreči Hektorja. Zapustil je glavno cesto pri Sevresu mostu ter šel po bregu navzdol k Seini. Pokleknil je, vzela nekaj vode v dlan roke ter pil. Lotila se ga je neka utrujenost, katere ni mogel premagati. Mrzlica obupa se ga je lotila in smrt se mu je zdelala kot pribežališče, katero bi pozdravil skoro z veseljem. Nekaj čevljev nad njim so se odpirala okna neke restavracije. S teh oken in tudi z mosta ga je bilo lahko videti. On pa ni mislil na to.

— Tukaj je prav tako dobro kot kje drugod, — je rekel. Ravno je potegnil pištolo iz žepa, ko je slišal nekega zaklicati: — Hektor! Hektor!

Skočil je na noge, skril pištolo ter se ozrl naokrog. Neki mož je letel po bregu navzdol proti njemu, z razprostrtimi rokama. To je bil mož njegove lastne starosti, nekoliko debel, a lepe postave, črna odkrita obraza ter velikih črnih oči, v katerih je človek čisto odkritost. Bil je eden onih, ki so simpatični na prvi pogled in katere človek ljubi po znanstvu enega tedna.

Hektor ga je spoznal. Bil je njegov najstarejši prijatelj ter sošolec. Nekele sta bila zelo ozka prijatelja, a v zadnjih letih ga je izgubil Hektor iz oči.

— Sovresi! — je vzkliknil, presenečen. — Da, — je rekel mladi mož, ves potan in sopihajoč. — Opazoval sem te kozi zadnji dve minuti. Kaj delaš tukaj?

— Nič. — Torej je bilo res, kar so mi povedali danes zjutraj v tvoji hiši? Bil sem tam.

— In kaj so povedali? — Da nikdo ne ve, kaj je postalo iz tebe in da si rekel ženi, da se boš ustrelil. Listi so že objavili tvojo smrt, s posameznostmi. Ta novica je imela očividno velik učinek na grofa.

— Vidiš, — je rekel tragično, — da se moram umrtiti. — Zakaj? Da prihraniš listom potrebo, da popravijo svojo zmoto?

— Ljudje bodo rekli, da sem se ustrašil. — No, no, po tvojem bi moral človek napraviti iz samega sebe bedaka, ker se je glasilo, da bo postal norec. To je neumnost. Zakaj pa se hočeš ubiti?

Hektor se je pomisljal. Skoro je videl možnost življenja. — Jaz sem uničen, — je odvrnil žalostno. — Nekaj vendar, prijatelj moj ter si pusti reči, da si osel. Uničen! To je nesreča, a če je človek v svojih letih, si zopet pridobi premoženje. Razven tega pa nisi uničen kot praviš, kajti jaz imam sto tisoč frankov dohodkov.

— Sto tisoč frankov. — No, moje premoženje je v zemlji, ki daje po štiri odstotke. Tremorel je vedel, da je njegov prijatelj bogat, a ni vedel, da je tako zelo. Odvrnil je, z nekoliko zavistjo v svojem glasu: — Jaz sem imel še več kot to, a danes nisem zajutrkoval.

— Zakaj mi tega nisi povedal? Res, slabo izgledaš. Pojdi hitro. Povedal ga je proti restavraciji.

Tremorel je z obotavljanjem sledil svojemu prijatelju, ki mu je ravnokar rešil življenje. Zavedal se je, da se ga je presenetilo v skrajno smešnem položaju. Če se človeka, ki je sklenil umreti, obgovori, pritiska na petelina ter ne skrije svoje pištole. Le en sam je bil, med vsemi njegovimi prijatelji, ki ga je imel toliko rad, da ni videl smešnosti njegovega položaja; en sam, ki je bil tako velikodušen, da se ni norčeval. Bil je Sovresi.

Kakor hitro je sedel za dobro obloženo mizo, je Hektor kmalu izginil dober del svoje mrkosti. Občutil je veselje, ki vedno sledi velikim prestani nevarnosti. Bil je zopet mlad in močan. Vse je povedal Sovresiju: o svojem bahanju, svojem strahu v zadnjem trenutku, o svoji agoniji v hotelu ter o kosu in zadregi v zastavnici.

— Ah, — je rekel, — ti si mi rešil življenje. Ti si moj prijatelj, moj edini prijatelj, moj brat!

Govorila sta več kot dve uri. — Pojdi, — je rekel končno Sovresi, — napraviva načrte. Ti hočeš izginiti za nekaj časa, to vidim. Napisati moraš par vrst za

liste in jutri bom vzel tvoje zadeve v svoje roke, kajti to razumem. Ne vem natančno kako stojiš, a nekaj se bo dalo rešiti iz poloma. Imam denar in lahko bo z upniki.

— Kam pa naj grem jaz? — je vprašal Hektor. — Kam? Z menoj domov v Valfjil. Ali ne veš, da sem oženjen? Prijatelj moj, jaz sem najsrečnejši človek na svetu. Oženil sem se iz ljubezni ter imam najboljšo in najlepšo ženo. Brat boš naju obeh. Pojdi, moj voz stoji pred vratmi.

(Dalje prihodnjic.)

Poincare o Vesniču.

V reviji "Revue des Deux Mondes" govori g. Poincare o zadnjih dogodkih in obžaluje izgubo Vesniča. Hvali ga kot državnika, ki je oživil svoje sanje: osvobodjenje vsega srbskega naroda in njegovo zedinjenje. Gospod Poincare pravi: Ako so gg. Giolitti in Sforza na eni strani, g. Vesnič pa na drugi strani mnogo žrtvovali od svojih zahtev, so delali vsaj za bodoče odnose svojih narodov. Razen tega je rapalska pogodba omogočila Franciji, da se je pomirila s prijatelji, ki so ji dragi.

Poincare je zadovoljen z ustvaritvijo male antante, katere osnova naj bi se s sodelovanjem gg. dr. Beneša in Jonesa še razširila. — Dokazuje, ako se Romunija in Srbija sporazumeta v vprašanju Banata, da bi bil po tej konvenciji samo še en korak do sklepa zdrave zveze med njima. Poincare je poudarjal interese, katere ima Francija pri tem, da ostane v zvezi z narodi, za kojih osvoboditev in okrepitev je toliko delala. Omenja simpatije, ki vežejo vse latinske narode in zvestobo, ki jo kažejo Franciji Belgiji, Srbi, Romuni, Čehoslovaki in Poljaki. Na koncu naglašajo potrebo, da zbere Francija okoli sebe vse te narode.

ADVERTISEMENTS.

GROZDJE!

Griko srednje jagode, zelo čiste, cena \$7.— boksa.
Ciper največje jagode in najslajše, cena \$7.— boksa.
in razne druge vrste.

Turški duhan, 1 funt \$2. Za poskus pošljem ¼ funta boksa za \$1.
Z naročilom pošljite \$2.00 arc za vsako bokso grozdja.

Adriatic Importing Company

606 — 11 Avenue

New York, N. Y.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVORNI ZDRAVNIK
ŠPIJALIST MČSKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam se zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju možganskih bolezni. Zato se morete popolnoma zanesati na mene, moja srca pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masle in ilce po telesu, boleznih v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabele, bolezni v mehuru, lednicah, jetrah in žolčniku, rumele, revmatizem, katar, zlate žile, naduša itd.

Uradne ure so: V ponedeljek, sredo in petek od 9. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 9. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko in iz starega kralja. Zato vas lahko zdravim, ker vas razumem.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York

GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Italija:

Triest, Opotija, Zadar.

Nemška Avstrija:

Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Isdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki in vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Istavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napoleonih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in posamezniki naše banke so v ljudno naprošeni, da opozorijo na ta naš oglas svoje znanosti in širvatake, Dalmacije, Istre, Gorike in Črnogore.

FRANK SAKSER STATE BANK

FRANK SAKSER, predsednik.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"
NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRAVNIH DRŽAVAH

ADVERTISEMENTS.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašteni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vsek zastopnik izda potrdilo na svojo, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za štiri leta \$1.00.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovina.

Denver, Colo.: Frank Krasner.

Pueblo, Colo.: Frank Krasner.

Peterburg, John Gern, Frank.

San Jose, A. Koevar.

Seattle, Colo.: Louis Costello.

Someret, Colo.: Math. Kernell.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Chicago, Ill.: Lambert Bolshak.

Aurora, Ill.: J. Verbit, 635 Aurora Avenue.

Chicago, Ill.: Joseph Bostil, Joseph Bostil & Joseph Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

Chicago, Ill.: Frank Bostil, Frank Bostil & Frank Bostil.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

MAURETANIA	14	jul.	—	Cherbourg	MAURETANIA	11	avg.	—	Cherbourg
LA SAVOIE	14	jul.	—	Havre	LA LORRAINE	6	avg.	—	Havre
P. MATOICA	14	jul.	—	Genoa	GENOA	9	avg.	—	Genoa
LAPLAND	16	jul.	—	Cherbourg	BELVEDERE	11	avg.	—	Treat
OLYMPIC	16	jul.	—	Cherbourg	BERENGARIA	18	avg.	—	Cherbourg
SAKONIA	23	jul.	—	Cherbourg	BOURDONNAIS	9	avg.	—	Havre
AMERICA	23	jul.	—	Cherbourg	AQUITANIA	23	avg.	—	Cherbourg
LA TOURAINE	23	jul.	—	Havre	ZRELAND	24	avg.	—	Cherbourg
ROCHAMBEAU	25	jul.	—	Havre	OLYMPIC	13	avg.	—	Cherbourg
FINLAND	25	jul.	—	Cherbourg	LA SAVOIE	13	avg.	—	Havre
PARIS	27	jul.	—	Havre	LEOPOLDA	16	avg.	—	Havre
CALABRIA	27	jul.	—	Treat	PARIS	17	avg.	—	Havre
AQUITANIA	27	jul.	—	Cherbourg	LAPLAND	20	avg.	—	Cherbourg
PESARO	27	jul.	—	Genoa	LA TOURAINE	20	avg.	—	Havre
KROONLAND	30	jul.	—	Cherbourg	AQUITANIA	23	avg.	—	Cherbourg
WASHINGTON	30	jul.	—	Cherbourg	AMERICA	24	avg.	—	Cherbourg
ROUSILLON	2	avg.	—	Havre	FRANCE	25	avg.	—	Havre
ADRIATIC	3	avg.	—	Cherbourg	PRES. WILSON	27	avg.	—	Treat
LAFAYETTE	3	avg.	—	Havre	WASHINGTON	27	avg.	—	Cherbourg
ARGENTINA	4	avg.	—	Treat	ADRIATIC	31	avg.	—	Cherbourg
FRANCE	4	avg.	—	Havre					